

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL
VERSENYTANÁCS

☒ 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

☎ 472-8864 ☎ Fax: 472-8860

Vj-201/2004/28.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa az **Első Magyar Magán televíziós Rt.** (Budapest) **I. rendű**

a **TeleMedia Interaktív Szolgáltatások Kft.** (Pilisszentlászló) **II. rendű**

a **TeleMedia InteracTV Produkciós Kft.** (Pilisszentlászló) **III. rendű** eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma miatt indított eljárás során tartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t

A Versenytanács az eljárást megszünteti.

A határozat felülvizsgálatát a kézbesítéstől számított harminc napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel kérhetik az eljárás alá vont vállalkozások.

I n d o k o l á s

I.

A Versenytanács az ügyfelek előadása, a csatolt írásbeli bizonyítékok, a többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 71. § nyomán készült vizsgálati jelentés alapján az alábbi tényállást állapította meg:

Az elmúlt években közkedvelté váltak az egyes tv-csatornákon nézői részvétellel folyó játékok, amelyekben a játékosok pénzt, vagy tárgyat nyerhetnek. A telefonos interaktív játék

néven ismert, reklámokkal tarkított műsorok, többek között láthatóak az RTL Klub, a TV2 és az ATV országosan sugárzó tv-csatornákon.

A játéktartást szerződéses rendszer biztosítja, amelynek két fő eleme a játék-tv-csatornára kerülése és a nézők játékba vonása.

A tv-csatornák számára a játékot általában a vele szerződésbe kerülő játékszervező vállalkozás készíti, a szükséges műszaki berendezések kialakításával és működtetésével együtt. A tv-csatorna pedig a műsorhoz az adásidőt biztosítja ellenszolgáltatás fejében, de nem kizárt más feltételekkel létrejövő megállapodás sem közöttük.

Mivel gondoskodni kell a nézők játékba vonásáról, a szükséges távközlési háttérrel a MATÁV teremti meg. A MATÁV arra vállal kötelezettséget, hogy az emeldíjas számot hívó előfizetők hívásait végződteti a tartalomszolgáltató szervező számára, a szerződésükben meghatározott feltételek és díjazás szerint. A MATÁV a fogyasztók hívásainak díjából több tényezőtől függően részesedik (tarifasáv, hálózati minőség, forgalom, stb.).

Az I. rendű eljárás alá vont vállalkozás ATV-csatornáján 2003. szeptembere óta fut a Pénzfürdő című játék, amely jelenleg ritkábban, hétköznap naponta kétszer látható.

A játékban szokásosan először képpel és szöveggel ismertetik a megoldandó feladványt, s aki részt akar venni a játékban és úgy véli, hogy tudja a helyes megoldást, hívhatja azt az emeldíjas telefonszámot, amelyet folyamatosan közölnek a nézőkkel. Az emeldíj összege 240.- Ft + 60.- Ft ÁFA. A részvételi szándék telefonhívással történő kifejezése automatikusan azonban nem jár a telefonáló élőadásba történő kapcsolásával, mert a számítógép véletlenszerűen hív vissza valakit a telefonálók közül, illetve véletlenszerűen kapcsol az adásba, avagy meghatározott idő elteltével az első telefonálót kapcsolja adásba. Ha az adásba kapcsolt telefonáló megoldja a feladványt, kisebb összegű (például 10-20 ezer forint) pénznyereményt kap és továbbjut az úgynevezett joker-játékba. Ha ebben a tizenhat mezőből kitalálja, hogy melyik három szám takarja a jokert, milliós nagyságú jackpot nyereményben részesül.

A telefonálókat az adásidő végéig egymásután kapcsolják adásba.

Megfigyelhető, hogy nehezebb feladvány esetén a telefonálók egymás utáni adásba kapcsolása jóval sűrűbb, mint amikor ránézésre is nagyon egyszerű feladvány megoldását kérik. Megfigyelhető az is, hogy helyes megoldás hiányában a műsoridő végén sem közlik a nézők megnyugtatóra a feladvány helyes megoldását.

A Pénzfürdő című játékhoz az Interneten és az ATV teletextjén olvasható szabályzat készült, amely a játék ismertetett menetével összhangban van, s amit a szabályzat alábbi szövege szemléltet:

1. A játékban azok a nézők vesznek részt, akik megfejtik a műsorban bemutatott feladványt, és felhívják a 06-81-321-111-es telefonszámot. A hívás díja 240.- Ft + 60.- Ft ÁFA.
2. A játékos adásba kapcsolását számítógép végzi. Ez játéktípustól függően a következő módokon történhet: a számítógép véletlenszerűen egy főt visszahív a betelefonálók közül, véletlenszerűen közvetlenül adásba kapcsol egy telefonálót, vagy azt a telefonálót kapcsolja közvetlenül adásba, akinek hívása elsőként érkezett egy adott időpont után.
3. Az adásba kapcsolt játékos abban az esetben nyer, ha bemondja a műsorban látott feladvány helyes megfejtését. Helytelen megoldás esetén a játékos nem jogosult a nyereményre. Ilyen esetben a számítógép újabb játékosokat kapcsol be adásba mindaddig, amíg el nem hangzik a helyes megfejtés.
4. Minden olyan adásba kapcsolt játékos, aki helyes megoldást mond be, pénznyereményben részesül. A garantált pénznyeremény összegét a nyertes játékos a joker játékban megnövelheti.
5. A játékban nem vehetnek részt az ATV, a TeleMedia InteracTV Kft. és a TeleMedia Interaktív Szolgáltatások Kft. dolgozói, illetve ezek közvetlen hozzátartozói.
6. A játék szervezői – a TeleMedia InteracTV Kft. és a TeleMedia Interaktív Szolgáltatások Kft. fenntartják a jogot a játék bármikori felfüggesztésére vagy beszüntetésére. A játékkal kapcsolatos valamennyi kérdésben a szervezők döntése végleges és megfellebbezhetetlen.
7. A játékban való részvétel a jelen játékszabályzat elfogadását jelenti.

A Pénzfürdő című műsort sugárzó ATV tv-csatorna felett az I. rendű eljárás alá vont vállalkozás rendelkezik, amelyet 1998. szeptember 21-én jegyezték be. Fő tevékenysége a televíziós műsorszolgáltatás, de jelen van a film- és videogyártás terjesztés, s általában a hang- és videofelvétel értékesítési piacon.

A II., III. rendű eljárás alá vont vállalkozások főleg az interaktív televíziós játékokat gyártanak, amelyen felül széles tevékenységi körrel rendelkeznek.

A Pénzfürdő című játék adásidejének ellenérték fejében történő biztosításáról az I., II. rendű eljárás alá vont vállalkozás üzleti titkot képező szerződést kötött egymással. A műsort 2004. június 30-ig a II. rendű eljárás alá vont vállalkozás készítette, majd a gyártást a III. rendű eljárás alá vont vállalkozás vette át, amely azonban az I. rendű eljárás alá vont vállalkozással írásbeli szerződéses kapcsolatba nem került. Az I-II. rendű eljárás alá vont vállalkozás pedig bár írásbeli szerződését lejárta után formálisan nem újította meg, a korábbi írásbeli szerződésnek megfelelően jár el.

A II. rendű eljárás alá vont vállalkozás 2003. május 22-én kötött a MATÁV-val audio-fix szolgáltatás nyújtására vonatkozó, ugyancsak üzleti titkot képező szerződést.

A Pénzfürdő című játékra jelentkező nézők visszahívását, adásba kapcsolását végző számítógépet sem a MATÁV működteti, miután a hívásokat nem a MATÁV, hanem a II. r. eljárás alá vont vállalkozás kezeli és őt illeti a hívásokból eredő bevétel is, leszámítva a MATÁV-nak fizetendő ellenértéket.

A játék sugárzásának kezdetétől 2004. novemberéig 3025 játékos nyert kisebb összegű nyereményt, s közülük hatan nyerték meg a jackpot nyereményt is.

A játéktartás jogszerűségét különböző hatóságok vizsgálták; bűncselekmény elkövetését senki nem sérelmezte, a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség csak a hívásdíj feltüntetési módjában talált hatáskörébe tartozó kifogásolható magatartást, a Szerencsejáték Felügyelet szerint pedig a szerencse elemtől elválasztva a feladvány megoldásától függ a nyeremény kiosztása, s ezért a játék szervezése nem minősül olyan szerencsejátéknak, amely az 1991. évi XXXIV. törvény hatálya alá tartozik.

II.

A Gazdasági Versenyhivatalhoz érkezett számos bejelentésben úgy vélekedtek a fogyasztó-tv-nézők, hogy a Pénzfürdő című játék a fogyasztók megtévesztésével folyik. Fogyasztómegtévesztésként sérelmezték, hogy

- a képernyőn megjelenő feladványok többértelműek, ezért azok megfejthetetlenek;
- az egyes hívások képernyőn mutatott kapcsolása között a feladvány nehézségi fokával fordított arányban hagynak időt a telefonálásra, amely alatt a műsorvezető telefonálásra biztató agresszív magatartást tanúsít;
- a számítógép objektív működése kétséges, mert működésében pillanatnyi megszakadás észlelhető a jackpot számok találatának megállapításakor;
- a megoldatlan feladványok helyes megoldását elmulasztják közölni, illetve hiba van a szervezésben, mert adott feladványra a fogyasztó-nézők szerint nem fogadható el a játékvezető megoldása.

Mindezek révén a társaságoknak indokolatlan bevételek keletkeznek, mert nagyon sokan telefonálnak a kecsegtető nagy összegű nyeremények alaptalan reményében.

A vizsgáló a Tpv. 69. § (1) bekezdésére figyelemmel, a Tpv. 70. § (1) bekezdés alapján eljárást indított az I-II. rendű, majd a III. rendű eljárás alá vont vállalkozás ellen, mert azt vélelmezte – közelebbi meghatározás nélkül –, hogy a játék egyes elemei és azok összhatása a fogyasztói döntést tisztességtelenül befolyásolják.

A vizsgálat a fogyasztómegtévesztésre alkalmas magatartás tanúsításának gyanúját utóbb nem találta megalapozottnak és ezért az eljárás megszüntetését indítványozta, de felvetette az ügy áttételének szükségességét a Szerencsejáték Felügyelethez.

III.

Az I. rendű eljárás alá vont vállalkozás az eljárás megszüntetését kérte. Hangsúlyozta, hogy az adásidő biztosításáért a telefonhívások számától független összegű ellenszolgáltatásban részesül.

A II. rendű eljárás alá vont vállalkozás versenyjogsértés hiányában ugyancsak az eljárás megszüntetését kérte.

A III. r. eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozatot nem terjesztett elő.

IV.

A Tpvt. 1. §-a szerint a törvény hatálya kiterjed az ország területén tanúsított piaci magatartásra, nem említve a kivételeket és a törvény személyi hatályát.

A Tpvt. 8. § (1) bekezdése szerint tilos a fogyasztók megtévesztése a gazdasági versenyben. A (2) bekezdés a fogyasztómegtévesztésre alkalmas magatartások példalódzó felsorolását tartalmazza. Ezen belül az a) pont tiltja az áru (szolgáltatás) ára, lényeges tulajdonsága tekintetében valótlan tény, vagy valós tény megtévesztésre alkalmas állítását, megtévesztésre alkalmas árujelzővel való ellátását, vagy az áru lényeges tulajdonságairól bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatás adását.

A használt kifejezések értelmezéséről szóló 9. § előírja, hogy a mindennapi életben, illetve a szakmában elfogadott általános jelentés az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas-e.

V.

Az interaktív televíziós játékok értékesítésének országos piacán a Pénzfürdő című játék a tv-néző fogyasztók számára felkínált olyan pénzszolgáltatás, amelyhez a résztvevők feladatmegoldás esetén is csak szerencsével juthatnak, feltéve, hogy a részvételi jelentkezés telefonálás következtében keletkező költségeit, mint ellenszolgáltatást viselik.

Az eljárás alá vont vállalkozások szerződéses együttműködésből eredő közös gazdasági érdeke az, hogy a tv-nézők minél nagyobb hányada válassza a Pénzfürdő című játékban való részvételt. Miután a játékra való jelentkezés ellenértékkel jár, a Tpvt. 1. §-a szerint a játéktartás piaci magatartás, amelyre a törvény hatálya kiterjed. Ebből következően a versenytörvény tilalmainak betartása is számonkérhető, ideértve a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolását tiltó III. fejezeti tilalmakat, annak érdekében, hogy piaci léptékben fogyasztómegtévesztésre alkalmas magatartással ne ösztönözzék a fogyasztók játékrészvételét. Ezért a Versenytanácsnak abban kellett döntenie, hogy amennyiben a kifogásolt magatartások valósak, miképpen hathatnak a fogyasztók azon döntésére, hogy a játékban részt vegyenek-e, illetve tisztességtelenül befolyásolják-e részvételi szándékukat, amely magatartások nélkül a játékban valószínűleg nem is vennének részt. A versenytörvény

fogyasztóvédelmi rendelkezései ugyanis csak a fogyasztók áru, szolgáltatásválasztási döntésének szabadságát védik, de a védelem nem terjed ki az áru, a szolgáltatás teljesítésének, azaz a játéktartás tisztaságának védelmére, mint a szolgáltatás minőségének ellenőrzésére. A valójában a játéktartás tisztaságával összefüggő sérelmeket maga a vizsgálat sem tudta konkrét fogyasztómeztévesztésre alkalmas magatartásként megfogalmazni. Amit a fogyasztók meztévesztésként minősítettek, nem a játékrészvételi döntésre lehet befolyással, mert a fogyasztók akkor is részt vennének a játékban valószínűleg, ha az ismertett sérelmek valósak. Ebből következően a játékműködésből levont fogyasztói megállapítások a játék tartásához kapcsolódó vélt vagy valós fogyasztói érdeksérelmek lehetnek, amelyek az ügyben hozott érdemi határozat folytán nem a módosított 1957. évi IV. törvény 7. § (1) bekezdése szerinti áttétel, hanem szignalizáció tárgya lehet.

Ezért a Versenytanács a versenyfelügyeleti eljárást a Tpv. 77. § (1) bekezdés j) pontja alapján, figyelemmel a Tpv. 72. § (1) bekezdés a) pontjára megszüntette.

A Tpv. szerinti határozat elleni jogorvoslati jogot a 83. § biztosítja az eljárás alá vont vállalkozások számára.

Budapest, 2005. május 19.